

Campagne 2021-2023

Natuur en Landschap

50 jaar later en

20 jaar verder

50 jaar later, 20 jaar verder Robuuste natuur en biodivers landschap binnen handbereik mits inzet en volharding nu.

**Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging Natuur en Landschap,
meer dan ooit nodig**

*We kijken reikhalzend uit om terug activiteiten te kunnen organiseren. Om terug in groep erop uit te trekken. Om terug samen vereniging te zijn. Voor Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging Natuur en Landschap, is 2021 een jubileumjaar waarin we 50 jaar inzet en actie voor natuur en landschap in de kijker willen zetten. Door de corona-omstandigheden krijgt alles toch een speciaal karakter. Vieren doe je nl. samen. Samen met de 12 500 leden en hun gezinnen. Samen over de generaties heen en met de afdelingen van heel Oost-Brabant. We hopen dat we op **zondag 19 september** op de weide van ROCK WERCHTER de NPOB-jubileumcampagne: 'Natuur en Landschap: 50 jaar later, 20 jaar verder' feestelijk van start kunnen laten gaan. Dat we daar samen met alle Oost-Brabantse afdelingen de leden massaal zullen kunnen verwelkomen.*

We kijken vooruit

Op die dag willen we terugblikken op 50 jaar inzet en hoe we duidelijk het verschil gemaakt hebben. We willen ook samen vooruitblikken met een gedurfde visie op natuur en landschap **20 jaar later...**

20 jaar later wanneer we onze natuurgebieden die nu vaak kleine mozaïekjes zijn, hebben kunnen uitbouwen tot robuuste eenheden.

20 jaar later wanneer natuurontwikkeling in onze valleien een evidentie is die gepaard gaat met klimaatbuffering, versterking van de biodiversiteit, waterconservering en droogtebestrijding.

20 jaar later met effectief 30% van de oppervlakte een reële natuurfunctie.

20 jaar later wanneer in de rest van de open ruimte een omslag gebeurd is en landbouw en duurzame voedselproductie hand in hand gaan. Waar 10% van het areaal voorbehouden is voor een groenblauwe dooradering van het landschap. Waar boeren natuur terug volop aanwezig met zingende leeuweriken, geelgorzen, roodborsttapuiten en veel meer. Waar dit alles ook een attractief landschap oplevert voor de verschillende vormen van recreatie: wandelen, joggen, fietsen, mountainbiken, paardrijden, picknicken.

20 jaar later met leefbare steden vol groen en open rivieren, en met voldoende natuur in de buurt.

■ Beheerde Natuurgebieden maken het verschil:
een droom van een natuurrijk en attractief landschap.
Foto Pieter-Jan Alles

■ Na 50 jaar visievorming, actie, overleg van NPOB in 2020 eindelijk heraansluiting van een Demermeander door Sigma. Foto Koen Baert

Een droom misschien, maar nog meer een opdracht. Een opdracht die kan lukken als we ook elke dag met onze Regionale Vereniging voor Natuur en Landschap het verschil maken. Voorloper en pionier blijven zijn. Elke dag opnieuw durven zeggen wat moet gezegd worden, zelfs al wordt het afgedaan als onhaalbaar en onrealistisch.

We putten sterkte uit het verleden

Dat het RUP **Demervallei** nu opteert voor hermeandering, voor een behoorlijke omzetting naar natuurgebied, voor behoud van de valleigraslanden, was in 1971 ondenkbaar. Toen vochten we tegen de plannen van Havre die van de Demervallei tussen Aarschot en Diest een groot pretpark met vakantieverblijven in de vallei en residentiële verblijven in de omliggende bossen wou maken. Daartegen is toen als David tegen Goliath geknokt: een kleine vereniging tegen de Gewestelijke Economische Raad voor Brabant, tegen de voorloper van de GOM en POM, tegen de gemeentebesturen, tegen de staatssecretaris voor regionale economie (de Vlaamse regering bestond nog niet). Er is evenzeer geknokt voor meer natuur, later voor de aanduiding van de Demervallei als het 23° Vogelrichtlijngebied. En zie, dat vertaalt zich nu in het nieuwe RUP: nu staat het effectief in het bestemmingsplan. Nu zullen we met dezelfde energie en vasthoudendheid moeten opkomen om dit plan te zien realiseren in de praktijk. Dat is het wezen van de campagne: 50 jaar later en 20 jaar verder.

Niet alleen voor de Demer werd er gevochten, we kunnen veel andere voorbeelden aanhalen. Zo de Natuur14daagse rond het **Webbekomsbroek** waar de geplande ontwikkelingen toen afgehouden werden en het gebied nu in het kader van een Europees Life-project ingericht wordt tot een topnatuurgebied.

Dat geldt voor de legendarische actie tegen de geplande en reeds aanbestede rechttrekking van **De Velpe** van Opvelp tot Halen waar we de grootschalige rechttrekking en drainage van de vallei voorkomen hebben. In het kielzog daarvan hebben we jarenlang stap voor stap het beleid rond rechttrekkingen van beken kunnen bijstellen. De komende 20 jaar zal ongetwijfeld gewerkt worden

■ Ook bosuitbreiding stond de laatste 50 jaar constant op de agenda. Vrijwilligers van NPOB helpen bij bosaanplanting. Foto Marc Op de Weerd

aan de renaturiering, hermeandering, Blue Deal en uitbouw van robuuste natuurgebieden, waartoe we met het natuurgebied de Paddepoel en Middenloop van de Velpe reeds een aanzet gegeven hebben. Dat is wat we bedoelen 50 jaar later en 20 jaar verder.

Ander voorbeeld: de **Hagelandse vallei**. In het kader van 20 jaar verder zullen we daar in 2023 onze Walk4Nature organiseren en het beeld van robuuste en aaneengesloten natuur in een groot complex naar voren te schuiven. De kiemen voor de Hagelandse Vallei als groots natuurgebied zijn ooit gelegd bij de uitbouw van wat eens het kleine beheerde Dunbergbroek was.

Ook voor de invulling van bijkomend 10 000 ha bos in Vlaanderen, en dan liefst op plaatsen waar dit maximaal een bijdrage levert aan de biodiversiteit, de klimaatdoelen en leefbaarheid in een streek, zal Natuurpunt Oost-Brabant het verschil kunnen maken door in te zetten op kansen, op het overwinnen van beperkingen en door volharding om het onmogelijke mogelijk te maken.

We leven op een scharniermoment

Iedereen beseft nu wel dat er wat moet gebeuren rond klimaat, rond de biodiversiteitscrisis, rond de watercrisis, rond de betonstop, rond de stikstofcrisis. Maar het beleid beperkt zich nog al te dikwijls tot pappen en nathouden. Spreken over betonstop maar ondertussen lopen de verkavelingen in hoog tempo verder. Spreken over de stikstofcrisis en ondertussen worden massaal nieuwe vergunningen voor bio-industrie met megastallen gegeven. Er zijn nog nooit zoveel vergunningen aangevraagd en gekregen voor wateronttrekking, deels als individueel antwoord op de toenemende droogte.

Veranderen gebeurt maar als de verandering onvermijdelijk en onafwendbaar is.

Ook op dat vlak schreef Natuurpunt Oost-Brabant mee geschiedenis. De door ons uitgelokte uitspraken rond de stal van Meldert en de stal van Bierbeek van resp. de Raad van State en de Raad van Vergunningsbetwistingen gaven het statuut '**Landbouwgebied met landschappelijke waarde**' terug inhoud. In

het RUP Demervallei blijft na onze actie het '**Landbouwgebied met ecologisch belang**' overeind en dus ook het scheuren van grasland vergunningsplichtig.

Onze recente actie rond **grondwaterwinnings** vond ruime weerklank. Het artikel in dit tijdschrift leidde tot de fameuze Pano-uitzending over dit probleem. En nu is er een arrest dat het laks beleid rond vergunningen voor grondwaterwinning op de helling zet.

Het **stikstofarrest** rond de stal van Kortessem, dat de beleidscoördinator van Natuurpunt Oost-Brabant mee initieerde, zet het gangbaar beleid helemaal op de kop en zal leiden tot een stand still voor uitbreiding van de intensieve veeteelt.

Veel is in beweging, maar een dubbeltje dat rolt, kan finaal langs twee kanten vallen. Nooit waren er zoveel kansen om tot echt nieuw beleid te komen. Laat ons deze benutten. Laat ons van bedreigingen kansen maken, van ontwikkelingen opportuniteiten. Om dat te doen, hebben we een brede ploeg van vrijwilligers nodig die zich engageren en een breed draagvlak. Om dat te bereiken zijn we vereniging. Dat is in essentie de missie en opdracht van 50 jaar Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging Natuur en Landschap, voor de volgende 20 jaar. Het zijn cruciale jaren.

**Zorg dat je er bij bent op
zondag 19 september op de weide van Rock Werchter!**

Hugo Abts

voorzitter Natuurpunt Oost-Brabant,
Regionale Vereniging Natuur en Landschap

■ **Velpevallei/Paddepoel. Van piepklein reservaat naar groot complex met meanderende Velpe (dankzij actie tegen de rechttrekking) en een prachtig doorstroommoeras (actie in kader ruilverkaveling). Pionieren met Blue Deal, al 15 jaar terug. Foto Pieter-Jan Alles**

